

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVICAŠ

Uredništvo in upravnice v Koparjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
— upravnice št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELAVSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Delausko zavarovanje.

LDU Belgrad, 13. junija. (ZNU.) V ministru za socialno politiko je definitivno izdelana naredba o zavarovanju delavcev za slučaj bolezni, smrti in nezgode. Posebna osrednja uprava bo vodila popolnoma zavarovanje delavcev. Prispevke za zavarovalni fond za slučaje bolezni in smrti bodo plačevali polovico delavci, polovico pa delodajalci. V fond za rente v slučajih trajne nesposobnosti bodo plačevali samo delodajalci z ozirom na nevarnosti, katerim so delavci izpostavljeni v njihovih podjetjih. Naredba bo podpisana še te dni.

Nova stanovanjska naredba.

Belgrad, 13. junija. Pred nekoliko dnevi je ministrski svet odobril stanovanjsko naredbo za vse pokrajine izven Srbije in Črnogoro. Po tej naredbi bo najemna povzeta na štirikraten iznos predvojnega najemnine.

Reka in Trst.

Kar so vsi trezni ljudje v naprej napovedovali, se potrjuje pred našimi očmi: Trst in Reka se moreta kot pristanišči ohraniti le, ako ostaneta najtesneje zvezani s svojim zaledjem. Italijani v svojem pohlepu po novem ozemlju tega niso hoteli spoznati in so celo severno jadransko obalo s Trstom in Reko državnopravno odtrgali od njenega zaledja. No, Reka je dobila avtonomijo in z njo kot predpogoj obstanka v gospodarskem oziru odprte meje na vse strani: postala je svobodna luka. Nobena carina in nobene druge omejitve gospodarskega značaja ne bodo ovirale trgovskega prometa z Reko od morja sem in iz zaledja preko nje do morja. Ker so Italijani vrhu tega temeljem zadnjega dogovora dosegli — ako ne tega, da bi luka Baroš državnopravno pripadla Reki, pa vsaj to, da bo ta luka sodelovala z Reko, da ji torej ne bo delala konkurence, je gospodarski razvoj Reki na vsak način zagotovljen. Seveda so Italijani dosegli to za ceno, da bo na Reki v isti meri kakor Italija imela svojo besedo tudi Jugoslavija, kar za izključljivi in napihnjeni italijansko nacionalni imperializem ni majhna žrtev. Toda Reka ob sebi je gospodarsko vsekar rešena.

Sedaj pa pride za Italijane druga, še večja britkost: Reka kot svobodna luka pomenja za Trst, odrezan od svojega zaledja in zaprt po carini in drugih omejitvah, gotovo smrt. Temu spoznanju se danes tudi najstrastnejši fašist ne more več izogniti. Saj je vsakemu otroku jasno, da se bo celokupni promet iz podonavskih dežel, zlasti pa iz neposrednega hrvaškega in slovenskega ozemlja obrnil na Reko, v njeno svobodno pristanišče, puščajoč Trst ob strani. Sedaj se izpreobračajo tudi najzagrizenejši italijanski nacionalisti in z mrzlično nepotrpečnostjo zahtevajo, naj se nemudoma tudi Trstu dajo enake trgovinske svobode, kakor jih je dobila Reka. Tako se je »Idea Nazionale« oglasil Attilio Tamaro, doslej največji nasprotnik misli, da bi Trst postal svobodna luka, s člankom, v katerem opozarja, da je Trst neizbežno izročil poginu, ako se v najkrajšem času ne izenači z reškim pristaniščem in se mu tako ne omogoči uspešna tekma. Treznejši italijanski krogi so položaj Trsta že preje pravilno presojali in zahtevali, da dobi Trst svobodno luko. Zlasti je to misel že dozdaj zagovarjala »Era Nuova«.

Italijani, ki so v svojem nacionalnem napuhu ob vsaki priliki kazali Slovanom, ki se jim niso hoteli prodajati kot sužnjim, vrata iz Trsta, morajo sedaj uporabiti vsa sredstva, da Slovence in Hrvatov privabijo v Trst, jim dovoliti vse močnejše gospodarske pravice in svobode, da potegnejo njihovo trgovino vsaj deloma v Trst. Da odprti promet s slovanskim, posebno slovenskim zaledjem ne bo ostal brez političnega vpliva na položaj naših neodrešenih bratov, je jasno. Zato sili Italijane le skrajna stiska na to, da hočejo Trst na široko odpreti zaledju. Za našo stvar ob Jadraniu dela sam zakon življenja.

Županska volitev v Mariboru.

Maribor, 13. jun. Na današnji seji občinskega sveta se je vršila volitev župana in podžupana. Sejo je vodil starostni predsednik socialist Karel Čeh; navzoči so bili razen demokrata Vahtarja, vsi odborniki.

Pri prvi volitvi so oddale vse skupine svoje glasove vsaka svojemu lastnemu kandidatu ter je dobil socialist Viktor Grčar 17, narodni socialist Ivan Roglič 9, pristaš SLS stranke dr. Leskova 7 in demokrat dr. V. Sernec 6 glasov.

Pri drugi volitvi je dobil Grčar zopet 17, Roglič 15 — zanj so glasovali tudi demokrati — in dr. Leskova 7 glasov.

Pri ožji volitvi med Grčarjem in Rogličem so odločili glasovi SLS za Grčarja, ki je dobil 21 glasov; trije pristaši SLS so oddali prazne glasovnice, tako da je ostal Roglič s 15 glasovi v manjšini. Izvoljen je

bil Grčar, ki je izjavil, da izvolitev sprejme.

Nato se je vršila volitev podžupana. Kandidati so bili: socialist Alojzij Slanovec, nar. socialist Ivan Roglič in demokrat dr. Sernec. Pristaši SLS so oddali svoje glasove nar. socialistu Rogliču, ki je bil v ožji volitvi s Slanovcem z 22 proti 17 glasovom tudi izvoljen. Roglič je izvolitev sprejel.

Nato se je izvolil magistratni gremij ter sta bila vanj izvoljena pristaša SLS dr. Leskova in Fr. Žebot, socialist Slanovec in komunist Ivan Krajnik, ki so vsi izvolitev sprejeli.

Tako je sledil Ljubljani tudi Maribor in dobil socialističnega župana in podžupana. Demokrati so popolnoma propadli.

Novi župan Viktor Grčar je po poklicu učitelj in po svojem narodnem prepričanju znan kot zvest Slovenec.

Jugoslovanski zasedli Sibenik.

LDU Sibenik, 13. junija. (ZNU.) Predsinočnim ob 19. so Italijani zapustili Sibenik. Pred njihovim odhodom sta izročila civilni komisar Bohinjski iz Zadra in general Barbalich zastopnika naše vlade podpredsedniku dalmatinske pokrajinske vlade dr. Desnici in generalu Milojeviću mesto. Ob 19. so Italijani zapustili obal, medtem ko so naši vojniki vstopali v mesto ob 19.30. Bili so sprejeti z nepopisnim navdušenjem. Vojaki so korakali med množico naroda, ki jih je burno pozdravljala. V mestu je bila zvečer velika razsvetljava, glavna svečanost pa se je vršila v nedeljo popoldne. Ob 5. uri zjutraj je bil že ves Sibenik na nogah. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. Svečanosti je prisostvovala velika množica naroda tudi iz okolič. Računajo, da je bilo navzočih nad 30.000 ljudi. Ob 9. uri je krenil velik sprevod po mestu s konjeniki, vojaškimi godbami, ognjegasci in veljaki. Ko je

prišlo vojaštvo na Poljane, kjer je bil postavljen velik slavolok, je prvi pozdravil vojsko podpredsednik občine dr. Smolčić, za njim pa sta govorila podpredsednik vlade dr. Desnica in general Milojević. Godba je ob tej priliki odsvirala vse tri himne, pevski zbor pa je odpel »Bože pravde«. Zatem je sledilo izročitev darov. Ga. Rajna Kriva je izročila prekrasno svileni zastavo z napisom »Karagorjeviću, jugoslovanskemu osvoboditelju, žene grada Sibenik«. Ga. Darinka Hiljadica je predala lep srebrni lovorov venec z napisom: »Našim osvoboditeljem, haran Sibenik«. Deča je izročila polkovniku Damjanoviću, ki je vodil vojsko, srebrno lovorovo vejico. Ko so vojniki korakali skozi mesto, so bili povsod sprejeti z največjim navdušenjem ter jih je množica obaspila s cvetjem. Še tekom nedelje je vojaštvo odšlo v Skradin, danes v ponedeljek pa je zasedlo Benkovac.

Seja konstituiranja.

Jugoslovanski klub zapustil sejo.

Belgrad, 13. junija. Sejo ustavotvorne skupščine je otvoril podpredsednik Miloš Čosić. Poslanec dr. Momčilo Ivančević je v svojem govoru grajal, kar pri razpravi niso prisotni poročevalci, kar ovira delo. Govoril je nadalje v prilog dvodomnega sistema. V gornji zbornici naj bi ne bili samo kvalificirani zastopniki, temveč tudi manjše solani, ki so bili že več let poslanci. Obsoja, ker vplivajo stranke na posamezne urade ter se razvrščajo uradniki iz strankarskih vidikov. Govori proti temu, da kandidirajo ministri na razpoloženju. — Poslanec Ljubomir Matić (radikalec) kritikuje delo opozicije. Socialni demokrati so stara stranka, ki se je udomačila v vseh državah, ki je bila tudi pri nas že večkrat na vladi in ki je mnogo sodelovala pri ustvaritvi sedanjega stanja. Republikanci so znani po vsem svetu, v Jugoslaviji pa ne morejo priti v poštev. — Posl. Čeda Kostić (radikalec) predlaga, naj bi se določilo, da smejo izmed uradnikov kandidirati edino ministri in nihče drugi. Predlaga, naj se pred ukinjenjem vsak zakon postavi drugič na glasovanje. — Posl. Josip Kopač (soc. dem.) je zahteval, naj se ustanovi ustavni parlamentarni odbor, ki bo skupno z ministrom za zunanje stvari informiral vlado in skupščino o zunanjem položaju. — Poslanec Triša Popadić (zemljoradnik) izjavlja, da še ni

prepozno za sporazum ter zahteva gotove spremembe v smislu zahtev zemljoradnikov. — Minister za konstituantno dr. Marko Trifković izjavlja, da je oddelek VII. eden izmed najvažnejših ter nudi tudi jamstva, ki jih imajo ustave drugod. Govorniki opozicije niso navedli stvarnih dokazov, temveč so ponovili samo, kar so navedli proti ustavi do sedaj in kar je pobijal in pobil. Zatem se je minister bavil s posameznimi očitki, nakar se je ob 21. uri 10 minut pričelo glasovanje. Jugoslovanski klub je glasoval proti celemu oddelku, komunisti so bili odsotni, socialni demokrati so glasovali samo za člene 71, 76, 81—89, ravnotako so glasovali tudi republikanci, zemljoradniki so glasovali proti čl. 74 in 85; narodna socialisti proti čl. 79. Oddelek VII. je bil sprejet z večino glasov. — Zatem je minister za konstituantno predlagal, naj se oddelek VIII. razpravlja skupno s prehodnimi naredbami pozneje in da naj se preide na razpravo čl. IX. Jugoslovanski klub je temu predlogu nasprotoval, predsednik pa je pripomnil, da po poslovniku ni potrebno, da bi v razpravi sledili posamezni oddelki v zapovrstnem redu. Pri glasovanju se je sprejel predlog ministra za konstituantno, nakar je Jugoslovanski klub zapustil dvorano.

Vojaška diktatura na Reki.

LDU Bakar, 13. junija. (ZNU.) Danes je prispel semkaj podpredsednik reške vlade dr. Blasich, ki je sporočil, da je reško vprašanje rešeno. Davi je došel na Reko podpredsednik Mosconi ter prevzel vojaško diktaturo z obveznostjo, da bo napravil na Reki v roku 14 dni brezpogojno mir in red, da bo mogla priti v mesto reška vlada, ki je sedaj bivala v Bakru. Pojutrišnjem pride v Bakar predsednik reške vlade Zanella.

Politični dogodki.

+ O volitvi župana v Mariboru pišejo današnji listi svoje komentarje. »Jutro«, ima cel članek o tem dogodku, ki pomeni za demokrate nov strahovit poraz. JDS ni dobila v gremiju niti enega zastopnika. »Jutro«, ki je še včeraj oznanjalo sveto zvezo med »klerikalci in narodnimi socialisti«, je danes prejelo žarek novega razsvetljenja. Piše namreč: »Županske volitve v Mariboru so končno popolnoma razčistile politično ozračje. Sedaj je jasno, da je bil klerikalno-socialno-demokratski pakt temelj županskih volitev tako v Ljubljani kot v Mariboru.« Sedaj potrpežljivi demokrati možakar, ki bere »Jutro«, ne bo vedel, ali naj kolne narodne socialce ali socialdemokrate. In to je za demokrate javnost važno. — Z mariborskim županom pa je nezadovoljna tudi »Jugoslavija«, ki bi hotela, da bi bil za ma-

riborskega župana izvoljen pristaš NSS. Zato očita ljudski stranki, da je »grešila proti narodni misli«. Na zaključku pa pravi, da je glede Ptujja in Maribora, kjer sta izvoljena socialdemokratska župana, »v naših (NSS) srcih nekoliko grenkosti«. Ta grenkost pa menda ne bo prehuda, saj je ravno NSS v Ptujju socialnim demokratom pripomogla do župana. Razložek med Ptujem in Mariborom je le ta, da ptujskemu županu Lozinšku, ki so ga NSS spravili na konja, očitajo nemškustvo, medtem, ko se je mariborski župan Grčar po izjavi današnje »Jugoslavije« same — »boril kot prostovoljec za jugoslovansko idejo in državo«, da »uživa v tem pogledu vse zaupanje NSS«. To reči tudi tu malce doslednosti ne bo odveč. Za nas pa je glavna stvar, da je porazena povsod demokratska izkoriščevalna klika, ki takrat najhujše bije na narodni boben, ko najhujše izžema delovno ljudstvo. To bi naj tudi gospodje narodni socialisti vedeli, saj so — tudi socialisti!

+ Liberalna kritika. »Slov. Narode ve poročati o lepi orlovski prireditvi samo dvoje. O telovadbi pravi, da se je vršila na zaprtem telovadišču, kakor da bi »Sokolice« prirejale telovadbo s prostim vstopom, druga notica je pa očitno namenjena naprednemu konjskemu življu. Orlovskemu jezdecu se je na Hrvaškem trgu vlegel konj, ko ga je razjahal, na tla. Seveda ni bilo to lepo od njega. Če bi bil pa mrcina vedel, da posveča napredno časopisje pri takih prireditvah, kakor je bila nedeljska, glavno pozornost obnašanju konj, bi se bil gotovo premislil in si ne dovolil v svoji konjski razposajenosti te šale. Tako bi se mu sedaj ne bilo treba sramovati pred naprednim konji, češ, da se ne zna disciplinirano obnašati.

+ Parlamentarni program italijanskih socialistov. Parlamentarna skupina italijanskih socialistov je na svoji prvi seji soglasno sprejela program, temeljem katerega bodo socialistični poslanci uredili svoje postopanje v tekočem zasedanju. Glavne točke programa bi bile te-le: Nasproti sedanjim vladnim zastopnikom opozicijsko stališče; v vseh slučajih zunanje politike bodo socialistični poslanci nastopali za to, da se Italija vzdrži vseh prigladijev in vsega, kar bi bilo naprejeno proti svobodi in avtonomiji narodov; v notranji politiki bodo zahtevali, da se parlament nemudoma loti socialne zakonodaje in reši razne že predložene zakonske načrte, predvsem onega o socialnem zavarovanju in osemurnem delavniku; za državne uradnike bodo socialisti zahtevali pravico združevanja in preklic vseh kazni, ki so bile izvršene povodom uradniškega štrajka, za žrtve fašistovskih izživanj bodo zahtevali amnestijo, socialisti se udeležijo vseh volitev za parlamentarno delo in pošljejo svoje zastopnike v predsedstvo, podpredsedstvo in tajništvo zbornice.

+ Benetke zahtevajo svobodno luko. Za Trstom so se podvzale tudi Benetke, da zahtevajo zase svobodno luko, ker bi bili sicer žrtvovani njeni življenski interesi. Benetški župan je to zahtevo brzojavno poslal v Rim.

BOLEZEN KRALJA PETRA.

LDU Belgrad, 13. junija. Presbiro objavlja nastopni buletin: Poročilo zdravniške komisije o zdravstvenem stanju Nj. Vel. kralja tekom današnjega dne se glasi: Na pljučih pojavi zapaljenja razcepljen, samo na osnovnicah je še malo suma. Dihanje 40 v minuti, žila 78, dobro, modrika-vost ustnic in jezika manjša, temperatura 36,2, oteklina manjša, splošno stanje dobro.

Dnevni dogodki.

— Plovba med Splitom in Kotorom je radi plavajočih min še vedno nevarna. Pomorska oblast je izdala potrebna opozorila in ukrenila varnostne odredbe.

— Ameriški Slovenec novomašnik. 22. maja t. l. je pel v Jolietu prvi tamkaj rojeni Slovenec novo mašo: č. g. Matija J. Butala. Posvetil ga je nadškof G. W. Mundelein.

— Katoliški duhovski naraščaj v Ameriki in Slovani. V Chicagu je bilo letos posvečenih 22 novomašnikov, od teh nad polovico Slovanov, to je 12. To je gotovo veselo znamenje za tamkajšnje slovanske naselbine.

— Znižanje delavskih plač v Ameriki. Jezikarski trust v Združenih državah je sklenil znižati delavske plače za 20 odstotkov. Prizadelež je nad 15.000 delavcev. — Železniški delavci, ki so štrajkali radi znižanja plač, so se končno udali. Do 1. julija dobi nazaj svoja službena mesta 50.000 železničarjev.

— Tržaški Lloyd je te dni za svoje potnike otvoril velike, moderno urejene čakalnice, v katerih bodo poslovali vsi uradi, ki prihajajo za potnike vpoštev: carinski, prtljažni, pregledni (za potne liste), tujski, prodaja vozniških listov za ladje in železnice itd. Potnikom bodo na razpolago tudi sobice za pisanje in snajenje.

— Italijanski zakon v novih pokrajinah. Izšel je italijanski kraljevi odlok, s katerim se italijanski kazenski in tiskovni zakonik razširja na nove pokrajine, in sicer z dnem 1. januarja 1922.

— Smrtne obsodbe v Ameriki. V Ameriki so začeli zločince trše soditi, nego doslej. Tako je porotno sodišče v Clevelandu v enem tednu izrekli dve smrtni obsodbi nad dvema še ne 20 letnima fantoma, ki sta imela na vesti dva umora. Med 8 porotniki so bile ženske in je zanimivo, da so ravno one posebno vneto nastopale za smrtne obsodbe zločincev. Kakor znano, usmrčujejo v Ameriki zločince z elektriko.

— Ladja zadel na mine. Parnik »Bubukine« je na poti iz Smirne v Atene zadel na mine in se potopil. Na parniku je bilo nad 250 potnikov in mornarjev, ki so najbrže vsi vtonili. Na pomoč je sicer prihitela oklopnica »Lemnos«, a zaman. Podrobnosti poročil še ni.

— Prevzem poštnega urada Sorica od italijanske pošte uprave. S 5. junijem t. l. je prešel poštni urad Sorica v upravo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Od tega dne upravlja urad vsa poštna služba. V okoliš poštnega urada Sorica spadajo sledeči popisni kraji: Spod. in Zgornja Sorica, Spod. ka in večji del popisnega kraja Davče, razen kakih 15 hiš, ki spadajo v okoliš poštnega urada Železnin Zgornje Danje, Podporezen, Ravne, Zabrd, Tor. ki. Navedeni popisni kraji so v občini Sorica in v okrajnem glavarstvu Kranj. Kraljevina dostava se vrši v popisnih krajih Spodnja Sorica, razen hišnih št. 14, 18 in 19 in Zgornja Sorica, razen hišnih št. 24, 25, 26, 27, 29 in 30 vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto. Poštna zveza je upoštevana s poštanim uradom Železniki s pošto uvožno, ki obhaja vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto.

Ljubljanski dogodki.

Ij Odsotnost direktorja za pošto in brzojav. Direktor za pošto in brzojav g. dr. Janko Debelak je odpotoval danes kot delegat v komisiji za ureditev pomorskih poštah zvez na Jadranu v Dalmacijo, odkoder se povrne predvideno konec tega meseca. Za ta čas odpadejo pri njem sprejemi strank.

Ij Invalidi. Članom in članicam invalidske organizacije za Ljubljano in okolico se naznanja, da bo društvo izdajalo čevlje po znižanih cenah le do konca junija. Kdor jih želi naročiti naj se zgleda v društveni pisarni v šentpeterski vojašnici soba 5, pritičije, in sicer vsak dan razen nedelje in praznikov od 8. do 12. in od 3. do 6. ure popoldne.

Ij Kolo ukradeni je bilo 11. t. m. tranziterju Maksu Miheliču iz veže v Dalmatinovi ulici št. 3. Kolo je črno pleskano in vredno 2000 K.

Ij Iz Ljubljane je izgnan 22letni delavec Franc Sluga, pristojen v Stefanjo goro v cerkljanskem okraju, ki je bil že opetovano kaznovan zaradi tatvine.

Ljubljanska porota.

RODBINSKA DRAMA.

Včerajšnja porotna razprava proti Emiliji Verhunc je končala s popolno oprostitvijo. Porotniki so eno samo glavno vprašanje glede krivde uboja zanikali s večino glasov, 8 »ne«, 4 »da«.

Predsednik porotnega senata dr. O. Papež je na to proglasil oprostitlo sodbo. Občinstvo je sodbu sprejelo z odobravanjem. Ganljiv prizor pa se je odigral na zadnjem hodniku porotne dvorane. Tam je ves dan nestrpno pričakovala 72 letna, si volasa mati z dvema dečkoma — izida razprave. Bila je Emilijina mati z njenima sinovoma. Po razpravi je hči poljubila sive lase materine in pritisnila na svoje grudi oba sinova. Razprava je ob 5. uri 30 min. končala.

ZGODBA O VALUTNI REFORMI.

Razni politiki, bankirji in narodni gospodarji so kar cele folijante napisali o »valutni reformi«. Neki mladenič — Martin Maričič, Sv. Petra c. 34, kako se je podpisal — pa je genijalno izvedel valutno transakcijo povodom izmenjave starih avstrijskih bankovcev za nove kronsko-dinarske novčaniče. Pri glavni finančni deželnici blagajni v Ljubljani je 4. marca t. l. neki mladenič blagajniku g. Bergantu izročil dva bankovca po 1000 K. Blagajnik mu je oba likvidiral, a njemu je bil izmenjalni listek podtaknjen za vsoto 20.000 K, kateri znesek je mladi človek tudi faktično dvignil pri blagajniku g. Ingliču. Mladenič je nato izginil. Pomoto so pri zaključku takoj zapazili, obvestili so policijo, ki je začela takoj z obširnimi poizvedbami.

Dognali so, da sta omenjenega dne menjala denar žužemberška kmeti Intihar in Tekavčič. Ta dva sta izpovedala, da je njima izmenjal denar neki lep, 20 letni mladenič, ki je njima izpolnil listke v neki kuhinji.

Te manipulacije je osumljen in obdolžen bivši fotografski pomočnik Henrik Čuden. Razpravo, ki je bila zadnjič preložena, vodi dvorni svetnik Fr. Regally, prisednika: svetnika Pernuš in Žužek. Državni pravdnik dr. Lavrenčak. Zagovornik dr. Svigelj.

Zagovor obtoženca je zelo kratek. Na predsednikovo vprašanje, ali se čuti krivega, je odgovoril: »Ne! Nikdar!«

Na to je predsednik začel s čitanjem raznih listin in zapisnikov.

Obsodba: 15 mesecev težke ječe.

Naša društva.

d Prvi »Belokranjski orlovski tabore« dne 19. junija v Crnomlju bo zelo zanimiv tudi v narodopisnem oziru. Priglašene so namreč razne skupine tako na vozovih kakor peš. Zeleni Jurij bo praznoval svoj obhod, Kresovanje, belokranjska svatba, Vinjske predice, vse to bo razvrščeno med slavnostni sprejod. Posebni sijaj bodo utisnile taboru lepe narodne noče. Spored tabora je sledeči: V soboto zvečer dohod tekmovalcev. V nedeljo zjutraj ob 5. uri budnica in začetek telovadne tekme. Ob 10. uri dopoldne dohod vlakov, sprejod v mesto, ob 11. uri sv. maša na trgu, katero daruje prevzvišeni škof g. dr. Karlin. Ob 2. uri litanije, ob 3. uri javna telovadba v prijetni dolinici zunaj mesta. Ob 10. uri odhod vlakov in konec. Pri slovesnosti sodelujejo: Salezijanska godba iz Rakovnika pri Ljubljani, Mestna godba iz Crnomlja in semiška godba. Pri maši in na telovadišču pojejo druženi cerkveni zbori. Dolenjci in Belokranjci pokažimo, da je to naš prvi praznik, naš vstajenja dan! Izkaznice za polovično vožnjo daje Orlovska zveza v Ljubljani.

d Šentpeterski Orel v Ljubljani se zahvaljuje vsem bratskim odsekom in Orliškim krožkom od daleč in blizu, v prvi vrsti Hrvatom, za častno udeležbo in sodelovanje ob priliki proslave desetletnice. Istotako se zahvaljuje vsem drugim zastopnikom naših prosvetnih, delavskih, rokodelskih in dijaških društev, ki so s svojo udeležbo zlasti v narodnih nošah povzdignili manifestacijo orlovske misli. Iskrena hvala vsem hišnim posestnikom, ki so okrasili svoje hiše z zastavami. Posebno zahvalo izrekamo gospej Mariji Remec za pokroviteljstvo in drugim gospodjem in gospodičam za prijazno sodelovanje ter bratu Doretu za lepo zamišljen in spretno izpeljan slavnostni program. Bog živi! Za Šentpeterskega Orla: Ludovik Tomažič t. č. predsednik.

d Fantovski večer Šentpeterskega Orla se vrši v sredo točno ob pol 8. uri zvečer v prosvetnem društvu. Udeležba vseh bratov je nujna!

d Tabor posavskega orlovskega okrožja v Cerkljah na Dolenjskem je preložen na 3. junij. V vednost vsem odsekom in prijateljem naše mladine.

d Sklepno zborovanje »Zvezdec« se vrši jutri v sredo 15. junija t. l. točno ob 7. uri zvečer v II. nadstropju Ljudskega doma. — Tovarišice! Udeležite se tega zadnjega zborovanja polnoštevno, da se pomenimo o počitniškem delu. — Predsednica.

d 3. julija na tabor v Cerklje, kjer bo imela svoj praznik naša mladež! Zanimanje za tabor je veliko. Celotno Ljubljano pošlje svoje zastopstvo.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

Spoznala je, da ji je le po noči mogoče pobegniti in zaradi tega je bila primorana notri do tedaj odložiti svoj poskus, če tudi jo je to odlašanje močno bolelo.

»Noč, je dejala, je edini čas, v katerem moremo razrešiti odločbe usode — takrat moraš priti k meni. Toda kaj bi rad zvedel od mene?«

»Pri Poluksu! Rad bi vedel ravno toliko kakor moj gospodar; vendar tega se ni nadejati. Povej mi pa vsaj, ali si bodem mogel dovolj prihraniti, da si kupim svobodo, ali pa mi jo bo Egiptčan dal zastoj. Včasih se izkaže tako velikodušnega. In potem, ako se to zgodi, ali si bodem kupil ono lično prodajalnico med Myropolia, katero že dalj časa opazujem? Fina je trgovina z dišavami in pristojna dosluženemu sužnjju, ki ima nekaj gosposkega na sebi!«

»Dobro, toraj na ta vprašanja želiš imeti jasne odgovore? — Več načinov je, da te morem zadovoljiti. Tu imamo Lithomanteia — ali govoreči kamen, ki bi odgovoril na tvojo prošnjo z otroškim glasom; vendar midva nimava pri sebi tega dragocenega kamna — zelo drag in redek je. Dalje imamo Gastromanteia, kjer meče zlobni duh blede in mrtvaške podobe na vodo, iz katerih zamoremo potem spoznati bodočnost. Toda za to umetnost je treba posebne stekla, v katerem se nahaja posvečena tekočina in midva ga nimava. Radi tega mislim, da je najboljši način, da ti ustrezem, način čarovnega zraka.«

»Nadejam se,« je rekel Sozija in se tresel po vsem životu, »da ni pri tej stvari ničesar posebno strašnega. Jaz ne ljubim duhov.«

»Ne boj se, ničesar ne boš videl, slišal bodeš samo v šumenju vode, ali bo tvoja prošnja uslišana ali ne. Najprvo pa moraš takoj, kakor hitro se prikaže večernica, pustiti vrtna vrata nekoliko odprta, tako da bo duh spoznal, da je povabljen vstopiti. Postavi tudi vode in sadežev blizu vrat v znamenje gostoljubnosti; potem pa pridi tri ure po mraku semkaj z vrčem najbolj čiste in najbolj mrzle vode, in izvedel boš vse po moji tesalski vednosti, ki me jo je učila moja mati. Toda ne pozabi odprtih

* Prodajalne trgovcev z dišavami.

vrat — vse je odvisno od tega; odprta morajo biti, predno prideš semkaj in tudi tri ure poprej.«

»Zanesi se,« je odvrnil ničesar sluteči Sozija, »dobro vem, kaj more občutiti gospod, ako so vrata zaprta pred njim, kakor so bilo dolgo časa pred menoj zaprta vrata kuhinje; in jaz tudi vem, da se more taki ugledni osebi, kakor je brez dvoma ta duh, na drugi strani samo dopasti, ako mu izkažemo nekoliko vljudne gostoljubnosti. Mejem pa, draga, tukaj je tvoj zajutrek.«

»Kako pa je s sodno obravnavo?«

»Oh, pravdniki se še vedno pečajo z njo — govore in govore — trajala bo notri do jutri.«

»Jutri — ali gotovo več?«

»Tako čujem.«

»In Jona?«

»Pri Bahu! Precej dobro se mora počutiti, kajti danes zjutraj je povzročila, da je moj gospodar tolkel ob tla in si grizel ustnice. Videl sem ga zapustiti njeno sobo s čelom kakom vihar!«

»Ali biva blizu tukaj?«

»Ne — v gorenjih sobah. Vendar jaz ne smem toliko časa brbljati tukaj. Vale!«

XII. POGLAVJE.

Osa se drzne v pajkovo mrežo.

Napočila je druga noč sodne obravnave in skoro se je približal čas, ko je imel Sozija pogumno pričakovati strašnega nepoznanega duha, ko je vstopil pri ravno istih vrtnih vratih, katera je suženj pustil napol odprta — ne eden onih skrivnostnih duhov zemlje ali zraka, temveč teška in popolna človeška postava Izidinega svečenika Kalena. Skoro pogledal ni ponižnih darov preprostih sadežev in še bolj preprostega vina, katerega je smatral pobožni Sozija dovolj dobrim za nevidnega tujca, katerega je namenil privabiti. »Kak dar za vrtnega boga,« si je mislil. »Pri glavi mojega očeta! Ako se temu božanstvu nikdar bolje ne potreže, potem stori najbolje, ako se odpove božanskemu poklicu. Oh! Ako bi ne bilo nas svečnikov, bi se bogovom slabo go dilo. Sedaj pa k Arbaku. Egiptčanova življenje imam v svoji oblasti — kako visoko ga bo cenil?«

Tako govoreč je dospel skozi odprto dvorišče v peristil, kjer je nekoliko svetilk razsvetljevalo kraljestvo zvezdojane noči. Tukaj je nenadoma srečal Arbaka, ki je ravno stopil iz ene izmed sob, ki so držale na stebrenik.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sombor, Split. Ekspozitura: Bled.

Vabilo na subskripcijo delnic tretje emisije.

Vsled sklepa občnega zbora, da se zviša delniška glavnica

od 8.000.000 na 24.000.000 kron z izdajo novih delnic v nominalni vrednosti 16.000.000 kron

se daje na javno subskripcijo

40.000 (štiridesettisoč) delnic po 400 kron nominalne vrednosti

pod nastopnimi pogoji:

1. Kurz nove emisije je K 520 — tel quel za optirane in neoptirane delnice.
2. Dosedanji delničarji imajo predpravo, da prevzamejo vse delnice tretje emisije in zato se jim nudijo za prve ali druge emisije dve delnici tretje emisije po kurzu K 520 — tel quel.
3. Ev. neoptirane delnice bo razdelil upravni svet med one podpisovalce, ki nimajo pravice opcije.
4. Subskripcijska mesta so:

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Podružnice Zadružne gospodarske banke v Djakovem, Mariboru, Somboru in Splitu ter ekspozitura na Bledu.

Sveopća zanatlijska banka d. d. v Zagrebu in njena podružnica v Karlovcu.
5. Subskripcija traja od 1. junija do incl. 30. junija 1921.
6. Subskribent mora izkupilo za podpisane delnice pri prijavi polno v gotovini vplačati, sicer njegova prijava ne bi prihajala v ozir.
7. Dosedanji delničarji, ki hočejo uveljaviti svojo opsijsko pravico, morajo predložiti pri prijavi ali originalne delnice ali začasna potrdila o dodelitvi delnic 1. oz. 2. emisije.
8. Dodelitev delnic po končani subskripciji si popolnoma pridržuje upravni svet.
9. Nove delnice so deležne dividend od 1. julija 1921 in opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do 31. decembra 1921.
10. Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna gospodarska banka potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil originalne delnice ali začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Začasna potrdila se kasneje zamenjajo za originalne delnice.
11. Subskribentom, katerim se niso mogle dodeliti delnice ali ne v subskribirani višini, se vrne tozadevni znesek, oz. prebitek 15. julija 1921.
12. Kolikor znaša izkupilo za novo izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade v smislu § 7 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu.

V Ljubljani, meseca maja 1921.

Upravni svet Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.